

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5CoP/42/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4220203520
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4220203520.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej a JUDr. Borisa Minksa, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: Q. M., nar. X.X.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Komárno, so sídlom Komárno, Námestie M. R. Štefánika 9, ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matka - U.. W. I., nar. X.X.XXXX, trvale bytom M., P. XXX/XX, zastúpená: Advokátska kancelária Suba & Partners, s. r. o., Trnovec nad Váhom, Cintorínska 91, IČO: 52 504 158, pracovisko Komárno, Bratislavská cesta 1804 a otec - P. M., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom M. P. XXX/XX, zastúpený advokátom JUDr. Ondrej Tóth, Advokátska kancelária, so sídlom Komárno, Dunajské nábrežie 14, o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o odvolaní oboch rodičov proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 15. júla 2021, č. k. 12P/46/2020-233, takto

r o z h o d o l :

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.1. Okresný súd Komárno (súd prvej inštancie podľa § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“, v spojení s § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „CMP“) rozsudkom zo dňa 15. júla 2021 č. k. 12P/46/2020-233 (napadnutý rozsudok) zveril maloletého Q. M. do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude mal. dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok a konštatoval zachovanie rodičovských práv a povinností obom rodičom.

1.2. Otcovi mal. dieťaťa uložil povinnosť prispievať na výživu mal. Q. M. sumou 250 eur mesačne, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletých detí, počnúc od 07.08.2020. Za obdobie od 07.08.2020 do 30.06.2021 stanovil otcovi dlh na zročnom výživnom vo výške 1080 eur, ktorý povolil otcovi zaplatiť v pravidelných mesačných splátkach po 100 eur spolu s bežným výživným až do vyrovnania, s tým, že omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

1.3. Návrh matky na zaplatenie zročného výživného za obdobie od 01.07.2019 do 01.08.2020 vo výške 4200 eur zamietol.

1.4. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil s poukazom na § 36 ods. 1, § 25 ods. 1 a 2, § 26, § 62 ods. 2, 3, 4, 5 a § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“ alebo „ZoR“).

3. V odôvodnení rozsudku poukázal na to, že matka mal. dieťaťa sa podaným návrhom domáhala úpravy práv a povinností rodičov voči maloletému dieťaťu. Žiadala súd, aby maloleté dieťa zveril do jej osobnej starostlivosti a otcovi určil výživné vo výške 450 Eur od 1.7.2019 a otcovi mal. dieťaťa aby bola uložená povinnosť zaplatiť ročné výživné za obdobie od 1.8.2017 do 1.8.2020 vo výške 4200 Eur. Styk nežiadala určiť. Návrh odôvodnila tým, že spolužitie s otcom mal. dieťaťa prerušila v júni 2019, pričom ona zabezpečuje osobnú starostlivosť o dieťa a otec platí výživné vo výške 150 Eur. Poukázala na to, že s dieťaťom sú spojené výdavky mimoriadneho charakteru v súvislosti s jeho zdravotným stavom.

4.1. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že rodičia mal. dieťaťa prerušili spolužitie v júni 2019. Z vyjadrenia matky vyplýva, že od prerušenia spolužitia otec prispieva na výživu maloletého dieťaťa mesačne sumou 150 Eur. Maloleté dieťa navštevuje materskú škôlku a vzhľadom na problémy s rečou bude o rok dlhšie navštevovať materskú škôlku. Maloletý navštevoval Artis centrum od októbra 2020 a tiež logopedičku. Do februára 2020 otec dvakrát zaplatil poplatok do Artis centra po 100 Eur a zakúpil jeden pár topánok za 50 Eur. K logopedičke už nechodí, lebo to matka, ktorá je v súčasnej dobe zamestnaná v Time and Arts Komárno s čistým mesačným príjmom 561 Eur, nevie zaplatiť. Vzhľadom na pandemickú situáciu a lockdown bol obchod zatvorený, matka bola na pandemickej OČR do 4.5.2020 a potom opäť nastúpila do práce len na 5 hodín, kedy mala čistý mesačný príjem vo výške 350 Eur. Matka predložila súdu rozpis výdavkov (čl. 129) z ktorých vyplýva, že výdavky na maloleté dieťa na potraviny predstavujú mesačne 200 Eur, na vitamíny mesačne vo výške 40 Eur na materskú škôlku vo výške 20-30 Eur, ošatenie na mesiac 60 Eur, zdravotné kurzy pre mal. dieťa 140 Eur za mesiac, Artis centrum mesačne 80 Eur a návšteva u logopéda mesačne 60 Eur spolu 575 Eur.

4.2. Z výpovede matky vyplýva, že v roku 2019 si zobrala pôžičku vo výške 42 000 Eur a požiadala o odklad splátok na 9 mesiacov. Od októbra 2020 nenosila mal. dieťa na rehabilitácie. Finančné prostriedky ktoré matka nevie pokryť z príjmu hradí z pôžičky. Výživné ktoré platí otec odkladala na osobitný účet, z ktorého tieto prostriedky v sume 2000 Eur v čase lockdownu vybrala. Matka inú vyživovaciu povinnosť nemá, je vlastníčka dvoch bytov, v jednom z nich býva spolu s mal. dieťaťom a druhý užíva jej matka a otec mal. dieťaťa spôsobom, že tam má svoje veci a zdržiava sa tam keď je na území SR. Matka jej nájomné neplatí, ale platí polovicu nákladov na bývanie a druhú polovicu vo výške 150 Eur platí otec mal. dieťaťa. Sú v kamarátskom vzťahu. Byt ktorý užíva jej matka a otec mal. dieťaťa nadobudla darom od svojho starého otca. Režijné náklady matky predstavujú 100 Eur, elektrina 15 Eur, DIGI 20 Eur, sporenie pre dieťa 5 Eur poistenie dieťaťa 6,54 Eur. Pôžičku spláca v splátkach po 119 Eur. Matka na pojednávaní dňa 1.6.2021 uviedla, že v súčasnej dobe navštevuje s dieťaťom len logopedickú ambulanciu, keďže finančne si nemôže dovoliť terapie v Artis centre. Motorové vozidlo dostala do daru od otca mal. dieťaťa a bolo hradené v splátkach z jej účtu, kde chodila aj výplata otca mal. dieťaťa. Používala ho 6 rokov a minulý rok mu ho vrátila a od vtedy je v servise. Matka svoj návrh v časti ročného výživného za obdobie od 7.8.2020 do 30.6.2021 odôvodnila tým, že návrh sa bála podať skôr a bojí sa otca mal. dieťaťa doposiaľ. V podaní návrhu jej nebránil zdravotný stav, len strach z otca mal. dieťaťa.

5. Z vyjadrenia otca prostredníctvom právneho zástupcu vyplýva, že otec v súčasnej dobe od prerušenia spolužitia s matkou platí titulom výživného na maloleté dieťa 150 Eur. Dlhodobo pracuje v zahraničí. Mesačné výdavky otca predstavuje splátka exekúcie vo výške 304,95 Eur, 50 % úhrady nákladov za byt v ktorom býva matka matky vo výške 150 Eur, platba za telefón vo výške 39,84 Eur. Otec mal. dieťaťa si prenajal byt v časti rodinného domu v M. na ul. K. č. XX, kde platí nájomné vo výške 500 Eur. Prenájom bytu odôvodnil tým, že myslí na svoje zabezpečenie do budúcnosti. Zamestnávateľom otca je od 5.10.2020 HF Industrienmontagen a predtým BHA MONTAGEN SERVICE. Prácu vykonáva v zahraničí. Zo správy spoločnosti BHA MONTAGEN SERVICE zo dňa 11.2.2021 súd zistil, že otec mal. dieťaťa má ubytovanie v zahraničí hradené zamestnávateľom.

6.1. Z predložených mzdových listov za rok 2020 a 2021 súd zistil, že otec mal. dieťaťa mal čistý mesačný príjem + diéty v období od 10/2021 do 5/2021 v priemere 2446,- Eur od spol. HF Industrienmontagen a za obdobie 1, 2/2020 a 6, 7, 8, 9/2020 v spol. BHA MONTAGEN SERVICE v priemere 3089,- Eur.

6.2. Zo správy MUDr. Zaťkovej (čl. 193) súd zistil, že dieťa si vyžaduje intenzívnu logopedickú starostlivosť a naďalej je nevyhnutná intenzívna rehabilitačná starostlivosť na rozvoj bežných zručností a návykov. Odporúča odklad povinnej školskej dochádzky o jeden rok.

6.3. Zo správy od Artis centrum (čl. 156) súd zistil, že mal. dieťa v sprievode matky navštevuje zariadenie za účelom terapeutického sedenia v roku od 1/2019 do 9/2019 raz do týždňa (40,- Eur) a od septembra dvakrát do týždňa (80,- Eur až 100,- Eur). V roku 2020 z dôvodu pandémie marec až máj neposkytovali služby a od septembra pre zdravotné problémy matky museli prerušiť sedenie.

7.1. Súd prvej inštancie poukázal na to, že jednou z podmienok na rozhodnutie súdu podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine je skutočnosť, že rodičia mal. detí spolu nežijú. Žiť spolu znamená vytvorenie vzájomného životného spoločenstva. V predmetnom konaní mal súd za preukázané, že rodičia mal. dieťaťa nežijú spolu. Vzhľadom na túto skutočnosť je potrebné upraviť rodičovské práva a povinnosti a to najmä určiť, ktorému z rodičov zverí súd mal. deti do osobnej starostlivosti. Rozhodnutie o zverení mal. dieťaťa jednému z rodičov do osobnej starostlivosti zachováva všetky rodičovské práva a povinnosti aj tomu z rodičov, ktorému mal. deti neboli zverené do osobnej starostlivosti. Tento rodič nie je pozbavený práva dieťa vychovávať. Je na ňom, aby využíval aspoň obmedzené možnosti na to, aby aj pri nedostatku príležitostí na sústavné výchovné pôsobenie mal na výchovu dieťaťa vplyv.

7.2. V danom prípade súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že osobnú starostlivosť o mal. dieťa zabezpečuje v plnej miere matka, v starostlivosti matky žiadne nedostatky zistené neboli a ani otec starostlivosť matky nenamietal. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd maloleté dieťa zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok. Otec mal. dieťaťa žiadal súd, aby rozhodol o spoločnom zastupovaní rodičov a správe majetku dieťaťa. Súd bol však toho názoru, že v danom prípade by nebolo v záujme maloletého dieťaťa aby rodičia spolu zastupovali dieťa a spravovali jeho majetok, pretože ide predovšetkým o oblasť bežného života a bolo by kontraproduktívne aby otec pri bežných úkonoch života dieťaťa dával súhlas keď sa zdržiava v cudzine a s matkou prakticky nekomunikuje.

8. Pri určovaní vyživovacej povinnosti súd vychádzal predovšetkým z odôvodnených výdavkov na mal. dieťaťa a dospel k záveru, že primeraná výška výživného predstavuje sumu 250 Eur mesačne. K uvedenej výške výživného dospel predovšetkým s prihliadnutím na výdavky maloletého dieťaťa ako aj na zárobkové možnosti matky. Uviedol, že je potrebné vychádzať pri výpočte hlavne z veku dieťaťa, ktoré je t. č. vo veku 6 rokov, dieťa má preukázateľne zdravotné problémy, ktoré matku zaťažujú aj finančne. Súd sa však nestotožnil v plnom rozsahu s výškou výdavkov, ktoré uviedla matka a bol toho názoru, vo veku dieťaťa je stravné za mesiac vo výške 200 Eur, keďže pri stravovaní dieťa nemá žiadne obmedzenia. Podľa súdu je primeraná výška stravného cca 100 Eur. Rovnako cenu za vitamíny považoval za neprimerane vysokú, lebo 40 Eur na vitamíny mesačne je neprimeraná suma aj v prípade dospelého nie to ešte dieťaťa. Za primeranú považoval sumu od 5 Eur do 10 Eur. Výdavky za škôlku mesačne 30 Eur považoval za primerané. Ošatenie mesačne vo výške 60 Eur je neprimerané, lebo dieťa vo veku 6 rokov nepotrebuje každý mesiac nové oblečenie a aj niekoľko mesiacov je nositeľné jedno číslo ošatenia ako aj obuvi. Za primeranú výšku výdavkov na ošatenie súd považoval sumu 30 mesačne. Výdavky týkajúce sa potrieb do škôlky sú jednorazového resp. sezónneho charakteru. Výdavky na lieky mesačne možno považovať za primerané vo výške 5 až 10 Eur. Kozmetika a hygiena dieťaťa je primeraná v sume 20 Eur mesačne. Maloleté dieťa má výdavky mesačne na logopéda cca 60 Eur, ktoré sú odôvodnené. Odôvodnené sú bezpochyby aj výdavky v ARTIS centre, avšak dieťa tam už nechodí. Medzi odôvodnené výdavky mal. dieťaťa patrí aj alikvótna čiastka režijných nákladov za bývanie.

9. Výška režijných nákladov matky je 135 Eur, s dieťaťom žije sama v spoločnej domácnosti, preto na dieťa pripadá polovica nákladov vo výške 67,20 Eur. Za odôvodnené výdavky považoval sumu cca 330 Eur, s tým, že je potrebné zohľadniť aj náklady na terapie v Artis centre do budúcnosti, keďže je to odporúčenie lekára a nepochybne to prospeje dieťaťu. Pri rozhodovaní zohľadnil aj príjmy oboch rodičov.

10. V prípade otca vzal do úvahy jednak čistý príjem, ako aj 1/3 príjmu z diét otca, pretože je všeobecne známa skutočnosť, že práve diéty predstavujú atraktívnu zložku príjmu zamestnaní vykonávaných v zahraničí a tým sú motiváciou na dosiahnutie lepšieho zárobku. Je však možné súhlasiť s tým, že diéty vo všeobecnosti slúžia na spotrebu poberateľa. Súd bol toho názoru, že suma čistého príjmu a 1/3 diét je základom na výpočet výživného. Za neúčelne vynaložené prostriedky považoval súd platenie nájomného vo výške 500 Eur za byt, ktorý otec dlhodobo neužíva. Už samotná čiastka úhrady za polovicu režijných nákladov v byte matky, by mohla byť spochybniteľná, avšak otec v tejto nehnuteľnosti má aspoň veci osobnej potreby.

11.1. Matkin príjem je výrazne nižší, avšak súd zohľadnil v jej prípadne skutočnosť, že vlastní dva byty, pričom využitie bytu, ktorý užíva jej matka a otec mal. dieťaťa sa javia súdu nevhodné, keďže matka za užívanie nájomné nedostáva. Tiež poukázal na účelnosť pôžičky vo výške 42 000 Eur a poznamenal, že pri rozpise výdavkov na výdavky matky a mal. dieťaťa je zrejme, že matka zo svojho príjmu tieto výdavky pokryť nemôže, preto nemožno považovať jej vykázaný príjem za jednoznačne preukázaný.

11.2. S prihliadnutím na všetky vyššie uvedené dôkazy a skutočnosti súd určil ako primerané výživné na maloletého v sume 250 Eur mesačne. Zohľadnil, že otcov príjem bez ohrozenia jeho životného minima umožňuje úhradu určeného výživného vo výške 250 Eur a matka bez ohrozenia svojej životnej úrovne je schopná hradiť výživné vo výške 80 až 100 Eur.

11.3. Výživné určil odo dňa podania návrhu, t. j. od 7.8.2020 do 30.6.2021, a preto zaostalé výživné predstavuje 1080 Eur. Od určeného výživného vo výške 250 Eur odpočítal otcom platené výživné vo výške 150 Eur, pričom rozdiel predstavuje 100 Eur. Za mesiac august 2020 je výživné vo výške 80,- Eur (250 Eur -150 Eur = 100 Eur : 31 dní 8/20 = 3,20 Eur x 25 dní v auguste = 80,- Eur). Za mesiace 9/20 - 6/21 je zaostalé výživné vo výške 1000 Eur (10 mesiacov x 100 Eur). Súd umožnil otcovi zaostalé výživné uhradiť v splátkach po 100 Eur vzhľadom na výšku jeho príjmu. Matkou požadovanú výšku výživného v sume 450 Eur považoval za neprimerane vysokú a neodôvodnenú.

12. Návrh matky na zaostalé splatné výživné za obdobie od 7.8.2020 do 30.6.2021 vo výške 4200 Eur súd zamietol ako nedôvodný, majúc za to, že v konaní matka nepreukázala dôvody hodné osobitného zreteľa. Samotný strach matky je nedostatočným dôvodom na odkladanie rozhodnutia podať si návrh. Matka uviedla, že strach má aj teraz, pričom už návrh podala a ani nepožiadala o pomoc orgány činné v trestnom konaní.

13.1. Proti tomuto rozsudku v časti výšky výživného a zaplataenia zaostalého splatného výživného podal otec prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

13.2. Podľa jeho názoru v prípade výživného v sume 150 eur mesačne a pri rovnakej finančnej spoluúčasti matky sumou 150 eur mesačne s celkovou sumou 300 eur mesačne je možné optimálne zabezpečiť životné potreby dieťaťa tak, aby životná úroveň maloletého bola porovnateľná so životnou úrovňou otca a bola primeraná potrebám a veku šesťročného dieťaťa. Nesúhlasí s asymetrickým podielom finančného zaťaženia rodičov dieťaťa navzájom (otec - 250 eur mesačne a matka - 80 až 100 eur mesačne). Má za to, že matka sa má podieľať rovnakým dielom na finančnom zabezpečení dieťaťa. Podľa názoru otca matka disponuje aj iným finančným príjmom, ktorý v konaní nebol preukázaný, pretože pri rozpise výdavkov je zrejmé, že matka tieto nemôže pokryť, a preto takýto príjem nemožno považovať za jednoznačne preukázaný. Namieťa, aby súd pri rozhodovaní bral ohľad na matkou splácanú pôžičku. Takéto neprimerané majetkové riziko pôžičky si matka zobrala na seba výlučne samostatne až po ukončení partnerského spoluzitia s otcom dieťaťa.

13.3. Otec nesúhlasí s názorom súdu, že suma čistého príjmu a 1/3 diét je základom na výpočet výživného. Na účely stanovenia vyživovacej povinnosti alebo určenia výšky mesačných splátok pri exekúciách je základom výlučne čistá mzda povinného. Diéty, resp. stravné, a to ani v podiele 1/3 nemôžu byť za žiadnych okolností základom na výpočet výživného, pretože stravným disponuje samostatne zamestnanec a zamestnávateľom vyplatená čiastka titulom diét slúži výlučne na zabezpečenie každodenného stravovania v priebehu celého kalendárneho mesiaca, a to aj mimo pracovných dní. Matkou vyčíslené mesačné výdavky považuje za umelo navýšené a mimoriadne prehnané. Ďalej poukázal na to, že v priebehu doterajšieho konania navrhol, aby súd prvej inštancie pri posudzovaní majetkových pomerov matky dieťaťa bral na zreteľ aj rozsah všestrannej pomoci zo strany otcovej matky. Vytykal súdu prvej inštancie, že nebral do úvahy splácanie exekúcie vo výške 304,95 eura mesačne. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok otca zaviazal prispievať na výživu maloletého Q. sumou 150 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc právoplatnosťou rozsudku.

14.1. Proti tomuto rozsudku v časti výroku o úprave vyživovacej povinnosti, zaostalého výživného, podala v zákonnej lehote prostredníctvom svojej právnej zástupkyne odvolanie aj matka maloletého, žiadajúc odvolací súd, aby rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ohľadom výživného zmenil v súlade s návrhom matky a zaviazal otca platiť výživné na mal. Q. M. vo výške 450 Eur mesačne, a to vždy do desiateho dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletého a zároveň ho zaviazal na zaplataenie zročného výživného za obdobie od 01.07.2019 do 01.08.2020 vo výške 4200 Eur formou mesačných splátok vo výške 150 Eur spolu s bežným výživným počínajúc právoplatnosťou rozsudku do zaplataenia a pod stratou výhody splátok.

14.2. Podľa jej názoru súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V odvolaní poukázala na to, že nemá záujem obmedzovať styk maloletého Q. M. so svojim otcom, ba priamo by uvítala keby otec maloletého mal záujem aj o osobnú starostlivosť mal. Q.. Je toho názoru, že pri zdravej výchove maloletého syna potrebuje mať prítomného aj otca maloletého. Matka si uvedomuje, že jej syn potrebuje aj mužský vzor vo svojom živote, pričom od otca žiadala iba

tol'ko, aby riadne a čestne vychovával svojho syna a staral sa oňho aj napriek tomu, že otec pracuje v zahraničí. Uviedla, že otec svojho maloletého syna zanechal výlučne v osobnej starostlivosti matky, ktorá sa oňho stará 24 hodín denne 7 dní v týždni celoročne. Matka je pritom sama nie len na výchovu svojho maloletého syna, ale aj na zabezpečenie chodu domácnosti, na prácu a to bez adekvátnej finančnej pomoci a podpory otca čo považuje za neakceptovateľné. Otec maloletého do Nemecka odišiel, kvôli lepšiemu finančnému ohodnoteniu, čím mu samozrejme narástla aj úroveň jeho životného štandardu, pričom životná úroveň jeho maloletého syna ostala nezmenená resp. postupne aj klesala.

14.3. Otec sa žiadnym spôsobom nespoluodielal na osobnej starostlivosti o maloletého a v konečnom dôsledku sa vyhýbal/vyhýba aj na adekvátnom spoluodíelaní sa na finančnom zabezpečení primeraného životného štandardu svojho syna Q.. Do tejto životnej situácie prišlo aj obdobie COVID19 (celý rok 2020), ktoré v žiadnom prípade nepomohlo matke, ktorá kvôli pandemickým opatreniam stratila väčšinu svojho príjmu. Aj počas lockdownu sa preukázalo, že matka sa nemohla obrátiť na otca maloletého Q., lebo nebol ochotný prísť domov „kvôli karanténe“, ako otec viackrát prostredníctvom aj svojho právneho zástupcu avizoval na pojednávaniach na Okresnom súde Komárno a nepomáhal jej ani finančne. V čase keď bol otec doma (na deň/ dva) riešil opravu svojho auta, zabezpečil možnosť „fiktívneho“ bývania t.j. zabezpečil si bývanie v časti rodinného domu, kde reálne nikdy nebýval, kde reálne nezabezpečil izbu a priestor pre svojho syna, kde nikdy so svojim synom čas nestrávil, a to za 500 Eur mesačne, len pre účely súdneho konania, aby zdokladoval svoje „oprávnené“ výdavky.

15.1. Matka má za to, že Okresný súd Komárno nesprávne vyhodnotil skutkový stav týkajúci sa osobných výdavkov otca, pričom poukázala na nájom vo výške 500 Eur, kde sa reálne otec nezdržiava a taktiež poukázala na výdavok v sume 150 Eur za druhý nájom. Tento počín otca je nesporné len účelový v snahe vyhnúť sa vyššej vyživovacej povinnosti, i za cenu, že bude platiť nájom na dvoch miestach, napriek tomu, že sa na území SR nezdržiava. Iba súhrn vyššie uvedených výdavkov zo strany otca je vyšší, ako celkový príjem matky za mesiac. Podľa jej názoru by mal konajúci súd určiť celú sumu dieťa ako základ k výpočtu výživného a nesúhlasí so záverom súdu, že dieťa by mala slúžiť na spotrebu poberateľa ak je dieťa neprimerane vysoká. To, že dieťa vo výške viac ako 1500 Eur je neprimerane vysoká na „osobnú spotrebu poberateľa“ je nepochybné.

15.2. Ďalej matka uviedla, že Okresný súd Komárno nesprávne vyhodnotil a vyrátal mesačné výdavky týkajúce sa škôlky, drogérie, ošatenia, jedla a vitamínov. Počas pandemických opatrení musela zabezpečiť celodennú stravu dieťaťa (raňajky, desiata, obed, olovrant, večera). Vyčíslených 200 Eur na stravovanie za jeden mesiac považuje pri slovenských cenách za primerané. Odo dňa vydania rozsudku zo dňa 15.07.2021 maloletému Q. diagnostikovali alergiu na oriešky (orechy, rôzne arašidy atď.), čím sa skomplikoval jeho jedálniček a stravovacie možnosti. Čo sa týka vitamínov, podľa konajúceho súdu 5 Eur na mesiac by malo pokrývať výdavky na dostatok vitamínov pre maloleté dieťa. Matka má za to, že iba vitamín C na mesiac nie je možné zakúpiť za 5 Eur. Ako príklad uviedla klasickú značku (stredná cenová kategória) Jamieson MULTI dvojmesačná dávka je cca 12 Eur, Jamieson OMEGA3 mesačná dávka 12 Eur, a v neposlednom rade Jamieson vitamín C 2 mesačná dávka cca 12 Eur. Uviedla, že maloletý Q. má od lekára potvrdenú diagnózu na ekzém, kvôli čomu sa potrebuje sústavne a dôkladne starať o svoju pokožku. Lekárom odporučené telové mlieko a sprchovací gél BIODERMA Atoderm 200 ml na cca 2 mesiace je 12 Eur. V letnom období zas maloletý potrebuje dôkladnú ochranu proti UV. Výdavky týkajúce sa materskej školy sa vyšplhajú až na 50 Eur a nie na 30 Eur ako to zhodnotil konajúci súd. Prvostupňový súd tiež namietal, že výdavky matky na ošatenie maloletého vyčíslené sumou 60 Eur je priveľa. Matka maloletého má za to, že maloletý intenzívne rastie, vo veku 6 rokov potrebuje a bude potrebovať každú sezónu novú obuv a nové ošatenie, pretože mu už veci z predchádzajúcej sezóny budú jednoducho malé. Namietla, že prvostupňový súd vôbec nebral do úvahy problém maloletého s rečou. Otec okrem potravín, alkoholu a cigariet nemusí míňať peniaze na iné povinné výdavky, lebo mu v Nemecku zamestnávateľ uhradza bývanie, hradí mu aj cestovné, má služobné auto a služobný mobil. Režijné náklady v byte kde býva v O. hradíť nemusí, pretože výdavky spojené s réziou rieši jeho zamestnávateľ.

15.3. Záverom uviedla, že sa otec s maloletým pravidelne nestýka, takže nie je možné zohľadniť otcov podiel na osobnej starostlivosti. Má za to, že je v otcových možnostiach a schopnostiach, bez potencionálneho ohrozenia jeho vlastnej výživy a existencie a zodpovedá to i rozhodovacej súdnej praxi, kde je možné postihnúť príjem povinného rodiča do výšky v rozmedzí 20 % až 25 %. Poukázala na to, že ak by sme brali do úvahy „iba“ 20 % z otcovho čistého príjmu, ktorý je v priemere mesačne vyše 3000

Eur (čistý príjem + diéty) je to 600 Eur. Vzhľadom na uvedené výživné v sume 600 Eur podľa vyššie uvedených výpočtov a podľa platnej právnej judikatúry na Slovensku a v Českej republike, by neohrozilo finančnú existenciu otca maloletého.

16. Matka sa vyjadrila aj k odvolaniu otca, uvádzajúc, že zákonnú vyživovaciu povinnosť majú vo všeobecnosti obaja rodičia, čo však neznamená, že na výživu dieťaťa musia prispievať rovnakou sumou. Výšku vyživovacej povinnosti každého rodiča je nevyhnutné posúdiť individuálne, pričom poukázala na ustanovenie § 62 ods. 2 zákona o rodine. Vo všeobecnosti platí, že výživné by nemalo byť určené tak, aby viedlo k existenčným problémom povinného rodiča a jeho snahe sa z tohto dôvodu vyhnúť plneniu tejto povinnosti. Vo vzťahu k pôžičke matka uviedla, že si ju zabezpečila z dôvodu, aby mohla prerobiť byt, ktorý bol v pôvodnom stave. Pôžičku si zabezpečila kvôli tomu, aby si pre syna vedela zabezpečiť adekvátne bývanie, keďže bola samostatná matka. Je právne irelevantné, že otec si k svojmu odvolaniu pripojil ako prílohu predvolanie vo veci Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a.s. c/a P. o zaplatenie 36 991,14 Eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 10C/310/2013-493, nakoľko toto konanie sa začalo v roku 2013 kvôli zrejme nezaplateným splátkam k bytu, ktorý vlastnil otec a v ktorom navrhovateľka nikdy nežila a s tou nehnuteľnosťou nemala nič spoločné ani ona ani maloletý Q. M.. Konajúci súd by pri rozhodovaní o výživnom mal nielen celistvo zhodnotiť pomery účastníkov a prihliadať na odôvodnené potreby oprávneného, ale aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného (v tomto prípade teda otca maloletého). Výška výživného je ovplyvňovaná jednak faktormi na strane výživou oprávneného, jednak na strane výživou povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby, s ohľadom na skutočnosť, že dieťa má zo zákona právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré napr. súvisia so zdravotným stavom oprávneného teda mal. Q.. Ďalej matka opätovne uviedla skutočnosti už uvádzané vo vyššie uvedenom odvolaní.

17.1. K odvolaniu matky sa vyjadril otec, ktorý odmietol tendenčné tvrdenia matky uvádzané v jej odvolaní. Matka hrubo zavádza, pretože v priebehu konania bolo relevantnými dôkazmi preukázané, že otec maloletého dobrovoľne pravidelne prispieva na výživu dieťaťa sumou 150 Eur mesačne bezodkladne po prerušení spolužitia s matkou, a to počnúc mesiacom jún 2019. Poukázal na to, že sa pravidelne predovšetkým po finančnej stránke dobrovoľne podieľal/podieľa na materiálnom zabezpečení svojho maloletého syna, a preto tvrdenia matky o údajnom vyhýbaní sa adekvátnemu spolupodieľaniu sa na finančnom zabezpečení kvalifikuje ako hrubé osočovanie zo strany matky, ktoré treba jednoznačne odmietnuť. Otec odmieta fabuláciu matky o údajnej fiktívnej nájomnej zmluve. Predmetná nájomná zmluva je reálna, a preto ničím nepodložené účelové tvrdenie matky sú neprijateľné. Rovnako ako vo svojom odvolaní uviedol stanovisko vo vzťahu k deťom. Poukázal na umelo navýšené výdavky, ktoré vôbec nezodpovedajú matkou vynaloženým reálnym finančným nákladom na chod domácnosti. Otec rázne odmieta klamlivé tvrdenia matky, že on má služobné auto a služobný mobil, pretože on nemá k dispozícii žiadne služobné auto a používa výlučne svoj súkromný mobil. Ďalej dáva do pozornosti tú skutočnosť, že dňa 13.08.2021 sa stretol so svojim synom, a teda tvrdenie matky, že otec syna od februára 2020 nevyhľadal, nedoniesol mu darček, nezobral ho na žiadny program je zavádzajúce a klamlivé. Záverom uviedol, že trvá na svojom odvolaní a na dôvodoch v ňom uvedených.

17.2. Otec sa písomne vyjadril aj k vyjadreniu matky na jeho odvolanie, uvádzajúc, že podľa jeho názoru matka znovu klamlivo dôvodí s príjmom otca v sume 3 000 Eur. Poukázal na to, že aj súd zistil, že jeho čistý príjem bol v období od 10/2020 do 5/2021 v priemere 2 466 Eur, čo je nižší príjem než aký uvádza matka. Tvrdenie matky o tom, že je sama na výchovu syna ako aj na chod domácnosti považuje za zavádzajúce, pretože jej v rozhodujúcej miere všestranne pomáha aj stará matka maloletého dieťaťa. Otec poznamenal, že matka konajúcejmu súdu nepredložila žiadnu lekársku správu ohľadne ňou uvedených diagnóz vo vyjadrení. Záverom dodal, že plnom rozsahu zotrváva na obsahu svojho odvolania, ako aj na obsahu svojho vyjadrenia a taktiež na dôvodoch uvedených v týchto podaniach.

18. K odvolaniam oboch rodičov sa vyjadril kolízny opatrovník, ktorý odporúčal napadnutý rozsudok Okresného súdu Komárno potvrdiť ako vecne a právne správny.

19. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) preskúmal rozsudok prvoinštančného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 65 CMP, pričom nie je viazaný odvolacími dôvodmi v zmysle § 66 CMP, odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP, keď v zmysle § 219 ods. 3 za použitia § 378 ods. 1 CSP oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na

webovej stránke krajského súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutých výrokoch o výživnom a zročnom výživnom vecne správny, preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

20.1. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

20.2. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

20.3. Podľa § 111 písm. b/ CMP, v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o úprave výkonu rodičovských práv a povinností.

21.1. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa as blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, 25 a 26 sa použijú primerane.

21.2. Podľa § 24 ods. 4 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov („Zákon o rodine“, ďalej len „ZoR“) súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

21.3. Ustanovenie § 28 ods. 1 písm. a/ Zákona o rodine uvádza, že súčasťou rodičovských práv a povinností je najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletých detí.

22.1. Podľa § 62 ods.1 ZoR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

22.2. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 2 ZoR).

22.3. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará (§ 62 ods. 4 prvá veta ZoR).

22.4. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 ods. 5 ZoR).

22.5. Podľa § 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

22.6. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

23. Obaja rodičia majú k dieťaťu zákonnú vyživovaciu povinnosť, a preto pri svojom životnom smerovaní musia robiť všetko pre to, aby v rámci zodpovednosti za všestranný vývoj svojich detí dokázali uspokojovať všetky ich základné životné potreby. Z ustanovení Zákona o rodine vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane výživou povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby. Vo všeobecnosti možno za opodstatnené potreby z hľadiska plnenia vyživovacej povinnosti považovať nielen náklady spojené s výživou, ošatením, bývaním, starostlivosťou o zdravie, ale aj náklady súvisiace so vzdelaním, výchovou, kultúrnym a športovým vyžitím a záujmami. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré napríklad súvisia so zdravotným stavom oprávneného, ako sú napr. liečebné náklady. Súd na ne musí pri určovaní výšky výživného prihliadať. Na strane povinného rodiča je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktorým je povinný poskytovať výživné, a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť.

24. Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia (§ 220 ods. 2 CSP), pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Právo (účastníka) a povinnosť (súdu) na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou

každého jurisdikčného aktu (rozhodnutia) (Uznesenie Najvyššieho súd Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 4/2009 zo dňa 29. júna 2010).

25. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súd (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 115/03 z 3. júla 2003).

26. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť, teda vyživovacia povinnosť k dieťaťu nie je obmedzená dosiahnutím určitého veku, t. j. ani dosiahnutím plnoletosti či presiahnutím veku 25 roku života ako to vyplýva zo zákona o prídavku na dieťa. Určenie vyživovacej povinnosti vychádza zo skutočnosti, že obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov a že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Súd teda individuálne skúma schopnosti, možnosti a majetkové pomery každého z rodičov a tiež prihliada na to, ako je časť výživy dieťaťa krytá zo štátnych sociálnych dávok, v danom prípade z prídavkov na dieťa a tiež zohľadňuje, ako je časť výživy dieťaťa.

27. Pod pojmom „svojich schopností a možností“ sa nerozumie len čistý priemerný mesačný príjem rodiča (mzda a ostatné príjmy za predchádzajúci kalendárny rok), ale súd komplexne posudzuje schopnosti a možnosti rodiča, a to z dôvodu, aby sa rodič nemohol zbavovať (prípadne znižovať) vyživovacej povinnosti voči dieťaťu napríklad tým, že prijme finančne nevýhodnejšie zamestnanie alebo sa stane dobrovoľne nezamestnaným, prípadne sa zbavuje svojho majetku. Súd pri určovaní výšky výživného skúma aj majetkové pomery rodičov, a to opäť individuálne u každého z nich. Majetkové pomery sa preukazujú napr. listami vlastníctva, výpisom z bankových účtov, výpisom z evidencie motorových vozidiel ako aj inými listinami alebo inými dôkazmi. Smerodajná pre určenie výživného je životná úroveň rodičov. Životnú úroveň rodičov určujú mnohé faktory ako napríklad výška úspor, leasingy motorových vozidiel, dovolenky, čerpané úvery a podobne. Pri určení výšky vyživovacej povinnosti súd vychádza z vyčíslenia celkových nákladov na dieťa, a to tak, aby výška výživného pokrývala oprávnené potreby dieťaťa ku dňu rozhodovania o výške výživného (oprávnené potreby dieťaťa sa menia v závislosti od veku dieťaťa, školskej dochádzky a podobne).

28.1. Celkové mesačné náklady na dieťa predstavujú všetky náklady (výdavky), ktoré zabezpečujú aspoň základné potreby dieťaťa ako napríklad strava, ošatenie, zdravotná starostlivosť, školská dochádzka a podobne na kalendárny mesiac. Samozrejme, ak to dovoľujú majetkové pomery rodičov, dieťa má nárok aj na ďalšie plnenia zo strany rodičov napríklad výlety, športové aktivity a podobne. Jednotlivé náklady na dieťa sa spočítajú tak, že pravidelné mesačné platby ako strava, školné, zdravotnícke potreby sa započítajú do mesačných nákladov na dieťa v celosti, ostatné nepravidelné platby ako napríklad kúpa ošatenia, športových potrieb sa rozpočítajú tak, aby bolo možné určiť ich výšku na jeden kalendárny mesiac. Takéto určenie výšky nákladov na dieťa je smerodajné, lebo súčasná právna úprava neumožňuje priznanie výživného vo vyššej výške ako sú preukázané náklady na dieťa.

28.2. To, v akej miere sa bude každý z rodičov podieľať na celkových nákladoch na dieťa určujú majetkové pomery rodiča, jeho životná úroveň. Súd prihliada aj na ďalšie vyživovacie povinnosti, ktoré rodič má k iným deťom. Vyživovaciu povinnosť vykonáva rodič, ktorému bolo dieťa zverené do starostlivosti osobnou starostlivosťou a poskytovaním vecných plnení ako stravy, zdravotníckych potrieb a bývania. Druhý z rodičov plní svoju vyživovaciu povinnosť formou finančného plnenia, pričom platí, že ak je životná úroveň rodiča, ktorý plní vyživovaciu povinnosť formou osobnej starostlivosti je nižšia alebo rovnaká ako druhého rodiča, možno tohto rodiča zaviazat' na plnenie výživného vo vyššej sume ako je polovica preukázaných nákladov na dieťa.

28.3. Odôvodnené potreby dieťaťa môžu byť rôzne podľa okolností každého jednotlivého prípadu. Sú závislé predovšetkým od veku a zdravotného stavu dieťaťa, od jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a celkového uplatnenia v spoločenskom živote, od hodnoty jeho majetku a výnosov z neho, ako aj od výšky prípadných vlastných príjmov dieťaťa a pod. Výživné pre dieťa teda slúži nielen na uspokojovanie všetkých jeho odôvodnených hmotných potrieb (jedlo, ošatenie, obuv atď.), ale aj ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelávanie, prípravu na povolanie, kultúrne, športové, rekreačné potreby, a pod.); za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor (§ 63 ods. 3).

29. Odvolací súd považuje odvolanie oboch rodičov za nedôvodné a rovnako ako súd prvej inštancie po prejednaní veci dospel k záveru, že výživné v určenej výške 250 eur mesačne je adekvátne veku a odôvodneným potrebám maloletého Q. M. s ohľadom na možnosti schopnosti a majetkové pomery

otca. Námiety uvedené v odvolaní otca odvolací súd nepovažoval za právne významné v tom smere, aby jeho odvolaniu vyhovel, pretože otcov príjem je nadpriemerný, matkin príjem je veľmi nízky, dieťa sa má podieľať na životnej úrovni rodičov, matka svoju vyživovaciu povinnosť nahrádza osobnou starostlivosťou o dieťa, ktorou asi z 2/3-in vyvažuje vyživovaciu povinnosť otca k dieťaťu vzhľadom na vek dieťaťa, pričom výživné je komplex rôznych nákladov.

30. K odvolacej námietke otca týkajúcej sa započítania diét odvolací súd dodáva, že i keď sa diéty nezapočítavajú do priemerného mesačného zárobku, je nutné na ne prihliadať, keďže v podstatnej miere ovplyvňujú životnú úroveň otca. Diéty vyplácané otcovi síce nie sú súčasťou mzdy, avšak výrazným spôsobom zlepšujú majetkové pomery povinného otca a sú hlavným stimulom pre vykonávanie práce v zahraničí. Vzhľadom na uvedené odvolací súd považuje postup súdu prvej inštancie za správny, keď pri určení výšky výživného bral na zreteľ aj diéty, ktoré nepochybne zvyšujú životnú úroveň otca.

31. Odvolací súd ani odvolanie matky nepokladá za dôvodné, pretože ňou požadované výživné na maloletého Q. v sume 450 eur mesačne je neprimerané jednak odôvodneným potrebám tohto dieťaťa ani schopnostiam a možnostiam povinného otca. Je pravdou, že matkin príjem je podstatne nižší než otcov, avšak matka dieťaťa by sa popri svojej osobnej starostlivosti, ktorou z cca 2/3-in vyvažuje vyživovaciu povinnosť otca, mala na výžive maloletého dieťaťa podieľať aspoň sumou minimálneho výživného vo výške 55 Eur mesačne (aktuálna výška minimálneho výživného je 29,87 eura mesačne), pričom časť odôvodnených potrieb tohto dieťaťa je pokrytá prídavkami na dieťa vo výške 25,88 eura mesačne. Snahou oboch rodičov by malo byť, aby ich možnosti a schopnosti boli využité takým spôsobom, aby dokázali pokryť odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, zabezpečiť dieťaťu stav, aby sa podieľalo na ich životnej úrovni a v rámci toho ovplyvňovali i svoj príjem a zdroje ich príjmov.

32.1. Súd prvej inštancie starostlivo posúdil majetkové pomery otca ako aj majetkové pomery matky a odôvodnené potreby na strane maloletého Q.. Matka žiadala zveriť mal. Q. do jej osobnej starostlivosti a uložiť otcovi povinnosť prispievať na výživné maloletého sumou 450 eur mesačne. Otec súhlasil so zverením mal. do osobnej starostlivosti matky, avšak nesúhlasil výškou výživného, o ktorú žiadala matka a navrhol, aby súd určil výživné vo výške 150 eur mesačne. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že mesačné výdavky v súvislosti so starostlivosťou o maloletého, ktorý 9.4.2022 dovŕši 7 rokov veku, predstavujú približne 330 eur mesačne. Takto vyčíslené výdavky na maloletého boli spochybnené zo strany otca a takisto zo strany matky. Otec pracuje v O. v oblasti v oblasti montáže zariadení a oceľových konštrukcií, ako aj v oblasti údržby priemyselných zariadení, pričom uviedol priemerný mesačný príjem spolu s deťmi vo výške 2446 eur až 3089 eur. Na strane matky súd prvej inštancie prihliadol na jej osobnú starostlivosť o maloletého a na dosahovaný príjem, ktorý je v porovnaní s otcovým príjmom podstatne nižší (350 eur až 561 eur). Vychádzajúc z príjmu matky ako aj otca, a prihliadnuc pritom aj na osobnú starostlivosť matky, ktorá vyvažuje vyživovaciu povinnosť otca, je rozhodnutie o určení výšky vyživovacej povinnosti otca k mal. Q. 250 eur adekvátne a reálne odzrkadľujúce majetkové pomery povinného rodiča a odôvodnené potreby osoby oprávnenej z vyživovacej povinnosti. Odvolací súd považuje sa správny právny záver súdu prvej inštancie, keď skonštatoval, že otcov príjem umožňuje bez ohrozenia jeho životného minima úhradu určeného výživného vo výške 250 eur a matkin príjem umožňuje hradiť výživné vo výške 80 až 100 eur bez ohrozenia jej životnej úrovne.

32.2. Keďže dokazovanie Okresného súdu Komárno bolo veľmi starostlivo orientované na to, aby bol dostatočne zistený skutkový stav veci a pri rozhodovaní súd prvej inštancie posúdil komplexne všetky mu dostupné skutočnosti v pomeroch účastníkov, odvolací súd sa stotožnil so zisteným skutkovým stavom a vecne správnym výrokom prvoinstančného súdu o určení výživného na maloleté dieťa, preto tento rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa výživného a zročného výživného ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

32.3. V nadväznosti na správne určenie výšky vyživovacej povinnosti, s ktorou sa odvolací súd stotožnil, konštatuje aj vecnú správnosť výroku o zročnom výživnom, teda aj pokiaľ ide o určení výživného od podania návrhu, t. j. od 7.8.2020 ku dňu vynesenia napadnutého rozsudku.

33.1. Podľa § 24 CMP konanie je začaté dňom, kedy súdu došiel návrh na jeho začatie alebo kedy bolo vydané uznesenie, podľa ktorého sa konanie začína bez návrhu.

33.2. V prípade podania návrhu sa za deň začatia konania považuje deň, keď bol súdu doručený návrh na začatie konania. Bez návrhu možno začať konanie, len keď ide o určenie výživného na maloleté dieťa.

34. Podľa § 77 ods. 1 ZoR právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

35.1. Pokiaľ povinný neplní dobrovoľne vôbec alebo riadne svoju vyživovaciu povinnosť, potom je nevyhnutné, aby oprávnený podal čo najskôr na súd návrh na začatie konania. Pokiaľ ide o maloletého oprávneného, súd môže výnimočne priznať výživné aj späťne, a to až 3 roky od podania

návrhu, resp. spätne k akémukoľvek dňu, ktorý predchádza vyhláseniu rozsudku, avšak len z dôvodov osobitného zreteľa, ktoré musí navrhovateľ súdu preukázať. Ak súd určí výživné spätne ku dňu začatia konania, resp. spätne k akémukoľvek dňu predchádzajúcemu deň vyhlásenia rozsudku, musí sa v rozsudku vysporiadať aj s otázkou zročného výživného (to znamená výživného priznaného spätne). V takom prípade je pri vyčíslení jeho výšky povinný zohľadniť všetky povinným preukázané plnenia, ktoré poskytol oprávnenému v posudzovanom období a započítať ich s určenou sumou výživného. Vyčíslený nedoplatok zročného výživného má povinný zaplatiť po doručení rozsudku, keďže ide o rozsudok odsudzujúci na plnenie výživného, ktorý je zo zákona (§ 44 CMP) predbežne vykonateľný bez obmedzenia. Prelomiť v časti zročného výživného predbežnú vykonateľnosť možno len využitím možnosti povolenia vykonať peňažné plnenie v splátkach podľa ust. § 232 ods. 4 CSP, t. j. v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí súd.

35.2. V prípade, že súd uzná, že existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, môže maloletému oprávnenému priznať výživné spätne aj tri roky pred dňom podania návrhu; ide teda o výnimku z druhej vety § 77 ods. 1 ZoR. Dôvody hodné osobitného zreteľa musí navrhovateľ preukázať. Medzi takéto dôvody môže patriť aj objektívna nemožnosť podať návrh proti povinnému z dôvodu, že navrhovateľ nevie, kde žije povinný, alebo z dôvodu svojho zlého zdravotného stavu, kedy sa nemohol venovať takému konaniu. Medzi takéto dôvody však nemožno uznať argument matky v tomto konaní, že sa otca bála, a preto návrh nepodala. Súd prvej inštancie správne určil počiatok vyživovacej povinnosti otca od podania návrhu na súd, t. j. od 07.07.2020 a nevyhovel návrhu matky na určenie výživného od 01.07.2019 a určenie zročného výživného od 01.07.2019 do 01.08.2020 vo výške 4 200 eur.

36. Odvolací súd zdôrazňuje, že zročné výživné súd určuje vtedy, keď určuje či zvyšuje vyživovaciu povinnosť spätne a zročné výživné sa určí ako rozdiel medzi zaplateným výživným a zvýšeným výživným za obdobie odkedy súd výživné zvyšuje až do dňa vyhlásenia rozsudku, resp. do inej rozhodujúcej udalosti. V prejednávanom prípade otec maloletého poskytoval výživné na maloletého syna v sume 150 eur mesačne, a teda výška zročného výživného bola určená matematickým výsledkom predstavujúcim rozdiel medzi otcom skutočne hradeným výživným (150 eur) a výškou určenej vyživovacej povinnosti v rozhodnom období (250 eur). V tomto smere nemožno rozhodnutiu súdu prvej inštancie nič vytknúť. Poukazujúc na uvedené skutočnosti odvolací súd rozhodol tak, že rozsudok súdu prvej inštancie v časti výrokov o určení výživného otcovi na mal. dieťa a určení zročného výživného, ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP. Ako vecne správny potvrdil aj výrok napadnutého rozsudku o trovách prvoinštančného konania.

37.1. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

37.2. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

38. Pretože v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností ide o konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, ktoré patrí do mimosporového konania, v zásade platí, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, preto odvolací súd o trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

39. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta Civilného sporového poriadku v spojení s § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).